

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Mai, aquestes banderes no havien estat tant ben aparellades!

Estudieu, amics, estudieu!

Passau els ulls pels anuncis de les Acadèmies que segueixen. En ells hi heu de trobar, segurament, una assignatura o altra —totes llamineres— que us interessarà. Esculliu la que us plagui més. Estudieu per a ésser els homes de demà. La Pàtria, avui lliure, necessita homes capacitats, en totes les arts i tots els oficis; homes que il·luminats per la claror del sol de la llibertat, serveixin per a servir-la en tots els caires de la vida. L'esdevenidor és vostre, ben vostre. Estudieu, doncs. I, en fer-ho, no oblideu els Centres docents que han estat els vostres amics i tenen un professorat de solvència reconeguda.

ACADÈMIA ESCLASANS

Carrer Balmes, 2 BARCELONA

Preparació i carreres d'Enginyers i Tècnics industrials, Arquitectes, Aparelladors, Batxillers i Mestres :: Ingress a les Escoles d'Agricultura de Barcelona i de Caldes de Montbui

DIBUIX - PINTURA - PERSPECTIVA - DECORACIÓ
CONSTRUCCIÓ - PUBLICITAT - SECCIÓ ESPECIAL
D'IDIOMES

ACADÈMIA MARTÍNEZ

Dibuix i Pintura

Carrer del Pi, 11, 1.^a

Classes, per a joves i senyoretes, de **dibuix** en ses diferents especialitats. **Perspectiva**. Mètode ràpid per a dibuixants i deliniants. **Pintura** a l'oli, aquarel·la i **tapissos sobre vellut** per moderns procediments. Classes de model viu, de dia i de nit.

Local independent per a senyoretes. Ensenyament del paisatge al natural mitjançant excursions artístiques.

COL·LEGI ACADÈMIA TRILLA

Rosic, 4 (travessia Argenteria)

Primera ensenyança - Superior COMERÇ - BATXILLERAT
ACADÈMIA NOCTURNA: DE 6 A 10

COL·LEGI ACADÈMIA TORNER

Llorejada amb PREMI D'HONOR i PRFMI DE MERIT, llur labor cultural, per R. O. d'11 de novembre de 1924

Ample, 27, pral. Avinyó, 39, pral. Ample, 27, baixos
(per a nois) (per a senyoretes) (per a pàrvuls)

Telèfon número 20550

COL·LEGI ACADÈMIA AGUILAR

Per a nens, nenes i joves d'ambdós sexes. Cada grau i sexe té assignat local adequat i independent

Joaquim Costa, 47, pral. i primer

LICEU FRANCÈS

Girona, 152 (entre carrers Rosselló i Provença)

PARVULS ELEMENTAL SUPERIOR
ACADÈMIA DE COMERÇ

Batxillerat - Idiomes - Ensenyança especial del Català - Taquí-Meca
Dibuix - Gimnàs per a ambdós sexes * **Preus molt reduïts**

Liceu Dalmau

Carrer de València, 245

Telèfon núm. 78352 Apartat núm. 319

ACADÈMIA TECNOLÒGICA

Director: EDUARD DE MONTAÑÉS

Enginyers Industrials - Tècnics - Pèrits Aparelladors
Arquitectes - Camins

Ronda de la Universitat, núm. 21

ACADÈMIA BARCELONA

Carrer de Tallers, 32 (cantonada a Jovellanos)

PREPARACIÓ PER A L'INGRÉS A L'INSTITUT I A L'ESCOLA DE COMERÇ

Francès, Anglès, Alemany, Italià, Català, Castellà. — Mecnografia i Taquigrafia, Dibuix, Solfeig, Piano i Composició
En l'actualitat, Radiotelegrafia

PROPERA CONVOCATÒRIA PER A POLICIA, 600 PLACES

Auca de l'Estatut de Catalunya

ARTICLE 1.er

Rodonxó, gros i panxut, va anà a Madrid l'Estatut.

Una volta discutit ens torna petit, petit.

Prò té un article primer amb més sal que cap saler

Ens dóna sens discussió el dret de constitució.

En veure que això s'aprova brama en Rojo Villanova

S'esgarrapa les melenes i en treu dues mil esmenes.

L'ajuda com un taul l'idiota d'en Fanjul.

Sembla que tot ha de caura així que rebenti en Maara.

En avió niquelat l'Ortega i Gasset s'ha alçat.

L'intellectual ignorància inventa la "conllevarància".

S'indigna el partit agrari i diu tres parts de rosari.

S'aixeca a parlà en Lluhi i l'Estatut fa camí.

Catalunya és lliure i soia amb República Espanyola

L'Estatut és un vehicle: Va amb rodes el primè article

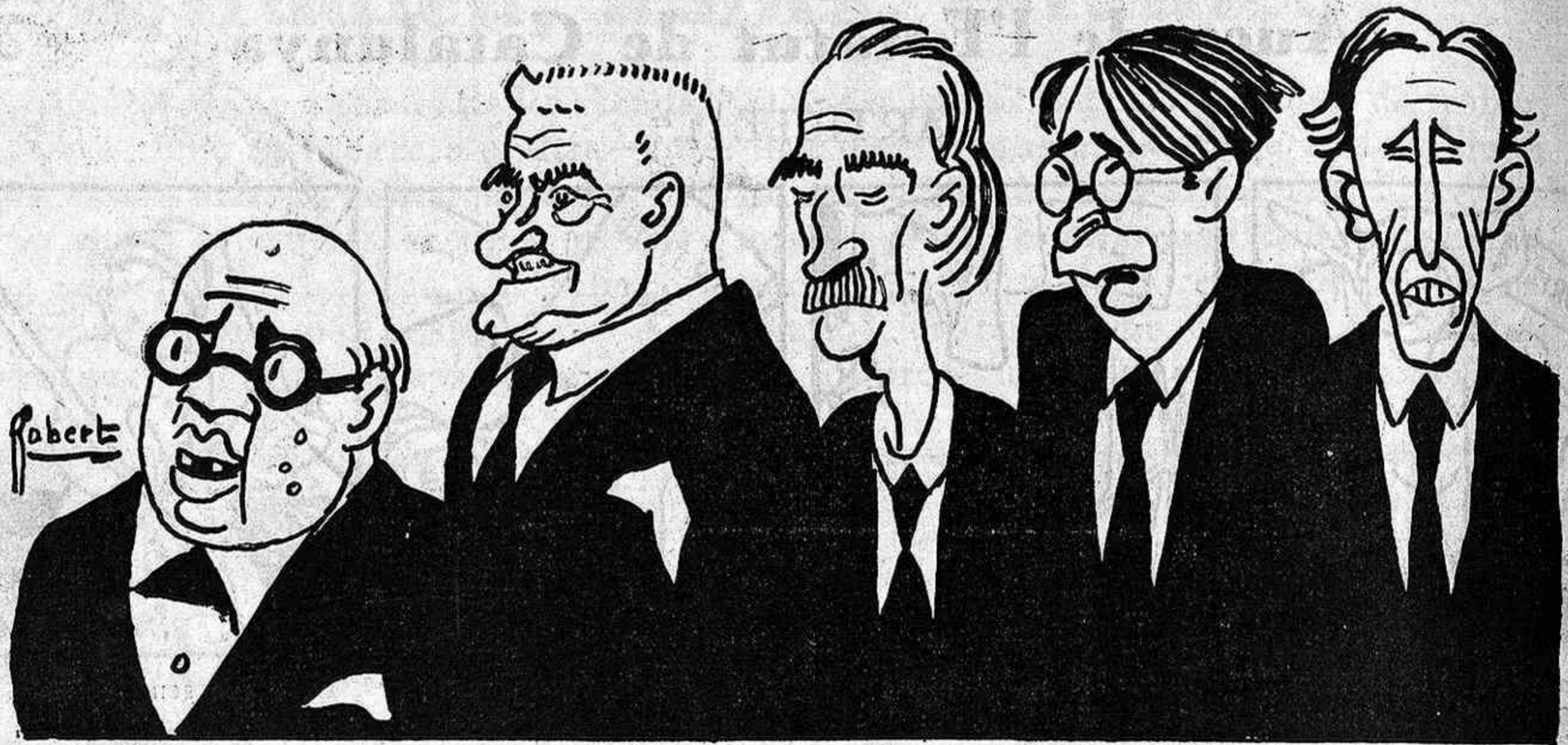

Els monàrquics se'n adonen i com llops s'hi abraonen.

Prò treu l'escombra l'Azaña i amb un cop mata l'aranya

BIBLIOTECA DEL ATENEU DE BARCELONA

Els que vénen

Salutació a Manuel Azaña

Demà o demà passat—en escriure aquest article encara no està fixat el dia—, serà hoste de Barcelona Manuel Azaña. Per amicitat, per admiració—i per a aprofitar l'actualitat malgrat que des de fa molt temps, sempre és actual la figura d'aquest home exemplar—, val la pena que avui li dediquem aquesta crònica.

La figura d'aquest home exemplar—exemplar perquè d'ell han d'aprendre molts professionals de la política que gallegen de republicanisme per una única raó: perquè tenim República—ha obtingut una popularitat ràpida i trepidant. L'any 1928 érem pocs els qui coneixíem Manuel Azaña. L'any 1931, era l'home més conegut, més popular d'Espanya. Popularitat noblement guanyada.

Abans d'ésser ministre de la República, Manuel Azaña era un home que no brillava, que no feia parlar d'ell, que no s'enfilava a l'escaparata. Abans d'ésser ministre de la República, Manuel Azaña era un escriptor conegut tan sols i estimat d'una minoria selecta, que freqüentava el Henar, la fira de llibres del Prado, l'Ateneu. Abans d'ésser ministre de la República, Manuel Azaña publicava un llibre tan bell, tan intel·ligent, com "El jardín de los frailes". I publicava el seu drama "La corona", que no li havien volgut estrenar. D'aquell temps, recordem d'ell magnífiques col·laboracions a "Espanya" i a "La pluma".

Avui, la República ha descobert al

poble Manuel Azaña. Ho havem de considerar com un nou mèrit de la República. I no cal dir com el poble, sempre lúcid, ha sabut valorar Manuel Azaña, aquest home de llibres, aquest intel·lectual, ahir ignorat i inconegut.

No podem oblidar, i hem de parar en això molta atenció, que mentre fracassaven els professionals de la política—com Melquíades Alvarez, com Lerroux, com Royo Villanova, com Santiago Alba, com Francesc Cambó—triomfava Manuel Azaña.

Manuel Azaña, que no és—repetim-ho—un home brillant, un home de gal·leria, un home espectacular; que no és un professional de la política; que no és un caçador d'actes de diputat; que no és un arrivista, sinó tot el contrari d'un arrivista. I em plau—a mi, home de llibres que no menysprea el crit i la passió del carrer—que hagin fracassat els professionals de la política, els que de la política en feien una cosa estreta, miserable, vil, de baixa mentalitat, i hagi triomfat un intel·lectual pur com Manuel Azaña, un home de llibres. És el triomf de la intel·ligència damunt la banalitat i la venalitat, damunt l'estupidesa i la barroeria. A temps nous, homes nous. I en aquests temps nous que gloriosament ha iniciat la República—i jo no sé veure la República sinó és en la Intel·ligència—són necessaris homes nous.

Hom confiava en els professionals de la política, hom veia en ells els únics salvadors de la República. I han fracassat, no han salvat res—ni ells mateixos no han sabut salvar-se—, han caigut en el descrèdit més ignominiós. En canvi, homes com Manuel Azaña,

com Lluís Bello, des de la Comissió d'Estatuts, com Azorín, des de les pàgines de "Luz"—homes de llibres, intel·lectuals que mai no han especulat amb els sentiments del poble—, han sabut laborar per la República amb una dignitat i una eficàcia dignes de totes les lloances.

Ço que demostra a bastament que ha finit el regnat barroer i baix de sostre dels professionals—en els quals no hi ha més que inconfessables apetits materials i vanitats ridícules—i comença el dels intel·ligents. És d'entre aquests que el poble ha de triar els seus dirigents. Entre un home que intriga en el seu casinet o l'home que llegeix, no hi ha d'haver dubte possible: l'home que llegeix. Penseu en Manuel Azaña—exemple d'honradesa, d'intel·ligència i de republicanisme—i veureu com són els que ho fan millor.

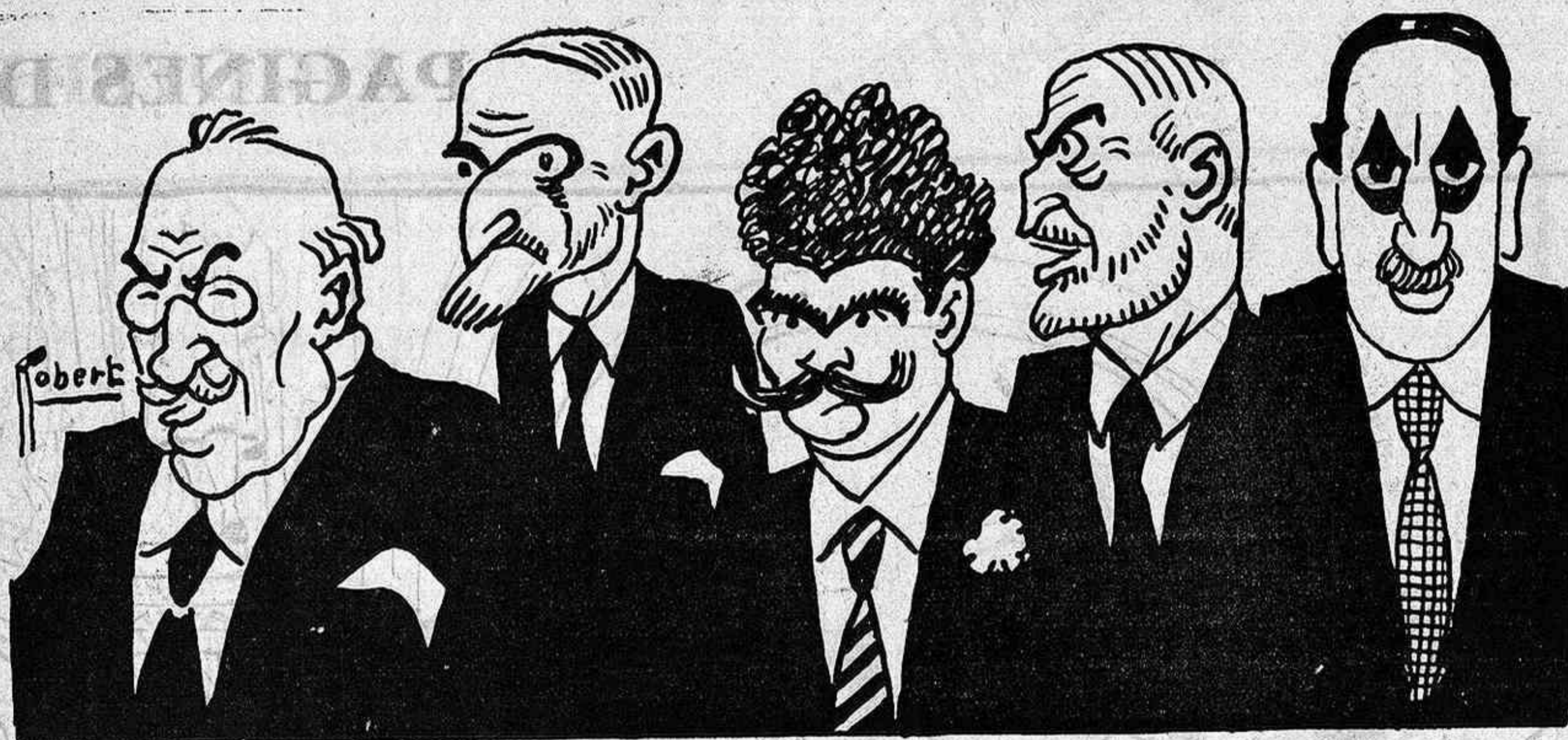
LLUÍS CAPDEVILA

Setmana de glòria

Ho serà aquesta setmana en què oficialment es tornen a Catalunya les llibertats que li foren arrebastades per la grapa criminal del primer Borbón l'any 1714.

Tornen aquelles llibertats que durant aquest llarg període, Catalunya es debatia inútilment per a recobrar, que la funesta família, que des de Felip V havia arrelat a Espanya, cuidava d'ofegar de la manera més despòtica i crudel.

Els pobles no moren, però; i Catalunya que té la sang jove i ardent que té un seny clar i madur; que té

Els que no vénen... ni ganas

un gran cor i una gran fe, no podia sucumbir, malgrat els esforços titànics del senyor feudal per a amordagar-la i estenallar-la.

Si Catalunya, segrestada i oprimida moralment i material, s'ha desenvolupat de la faisó prodigiosa amb què ho ha fet, figurem-nos el que podrà engrandir-se amb el camp obert i amb els horitzons nous que a força de constància ha conquerit; trencades les cadenes, els ulls oberts a l'esperança i a l'esdevenidor infinit, sense traves, sense entrebancs, empenyuda, confiada a la pròpia iniciativa i sense mesures a l'esforç i a l'entusiasme característics de la seva essència.

Fixem-nos en la importància i l'interès que tenen els moments presents.

Copsem la vàlua que tindrà per la pàtria, que tornarà a ésser rica i plena, la data històrica del 25 de setembre i la magnificència del gest d'uns homes que a l'ombra d'una senyera que representa la més franca llibertat, la fraternitat més pura i la més justa igualtat, ens tornen signades les concessions d'aquelles llibertats usurpades i escarnides per una llarga successió de brètols coronats.

Seran hostes nostres, com un dia ho fou Felip. Aquest per a embriagar-se de sang i robar-nos tots els drets.

Aquells, a partir-se amb nosaltres el pa i la sal i retornar-nos, el més preuat de l'esperit.

Felip V, al 1714 feia executar a Vic, Francesc Macià (Bac de Roda). Azaña ve a exaltar la venerable ancianitat de Francesc Macià, President de Catalunya.

La història té capricis sorprenents.

Amb les llibertats perdudes, queia aquell Francesc Macià, que el mataven no per ésser traïdor ni tampoc per ésser cap lladre, sinó perquè volgué cridar: "que visqui sempre ma Pàtria".

Les llibertats tornen a Catalunya, confiades a les mans de Francesc Macià qui deu anys enrera marxava exil·lat, no per ésser traïdor ni tampoc per ésser cap lladre, sinó perquè també volgué cridar: "que visqui sempre ma Pàtria".

Aquest crit de Pàtria que llençà el patriota executat per la vessania d'un Borbó ha seguit retrunyint de cap a cap de Catalunya, desvetllant eis esperits fins al moment solemne del 25 de Setembre d'enguany.

Catalunya sabrà correspondre i remercier dignament el gest sublim d'èis hostes que diumenge li tornen les llibertats que tanta sang li han costat.

LLURÓ

GLOSSARI

LES FESTES DE LA REPUBLICA

Hi ha certa mena de gent que es queixa. Es queixa amb un posat molt trist, amb una veu feble—saben que ara als que criden els castiguen (1)—, amb veu apagada, esporuguits. Es queixen hipòcritament, llevant importància a la queixa, dissimulant-la amb un somriure. Però es queixa, que és ço que interessa; llença el verí de la queixa, aquell verí que s'escampa com una taca d'oli.

Es queixa que la República celebra massa festes. L'onze de Setembre, el 14 d'Abril, l'11 de febrer, l'1 de Maig,

(1) Ja era hora.

etcètera, etc. Aquest etcètera, etc., vol significar moltes altres festes que, de totes maneres, no són tantes com aquesta gent creu.

—Ja veu—deia l'altre dia un dels que componen ço que nomenem "aquesta gent"—, no es cansen de fer festes: perquè ve Alcalà Zamora, perquè ve l'Azaña, perquè se'n va Macià a passar uns quantos dies a Madrid, perquè arriben els parlamentaris catalans que porten l'Estatut...

Qui deia això tenia una pinta desagradable i més que sospitosa. I feia pudor de sometentista, d'home de la Lliga, de rata de sacristia, d'ex-soci de la difunta Unió Patriòtica.

Naturalment, aquesta opinió no era gaire desinteressada. Naturalment, aquesta opinió, per venir d'on venia, resultava facciosa. Naturalment, aquesta opinió, per venir d'on venia, feia pudor de cremat.

A ells, a aquesta mena de gent, els dol que la República celebri festes. A ells, a aquesta mena de gent, els plauria que la República es vestís de dol i adoptés posats de Dolorosa.

Les festes de la República a ells, a aquesta mena de gent, els fa bullir la sang, els la torna negra.

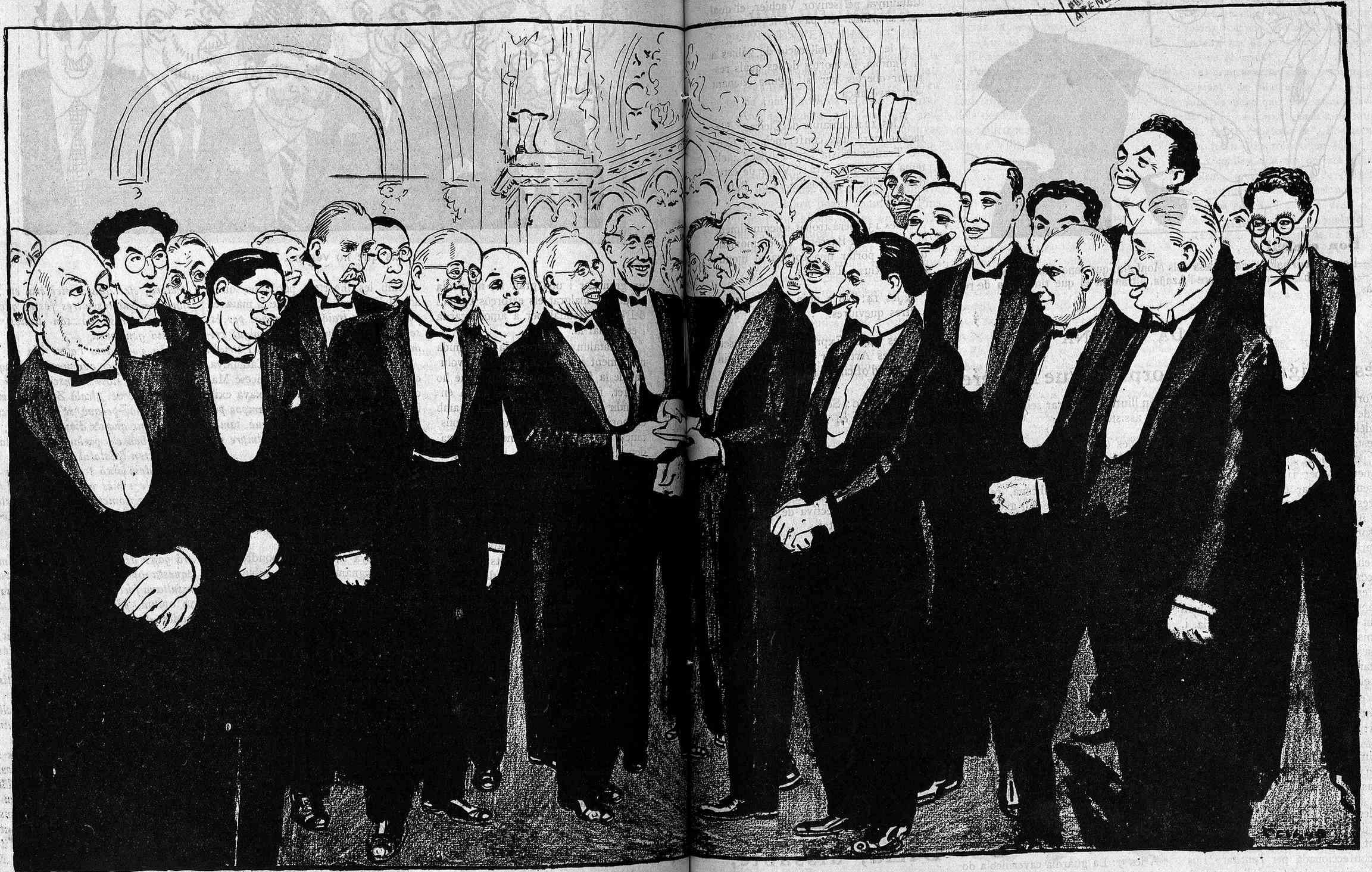
Els no voldrien altres festes que les seves. A ells els semblen excessives les festes cíviques de la República. I no es recorden de les festes—en les quals no hi havia cap mena de civisme—que per un tres i no res organitzaven. Processons, draps al balcó, l'ex-rei, Primo de Rivera, el sant de Nostre Senyor.

O sigui: totes aquelles festes que no tornaran mai més.

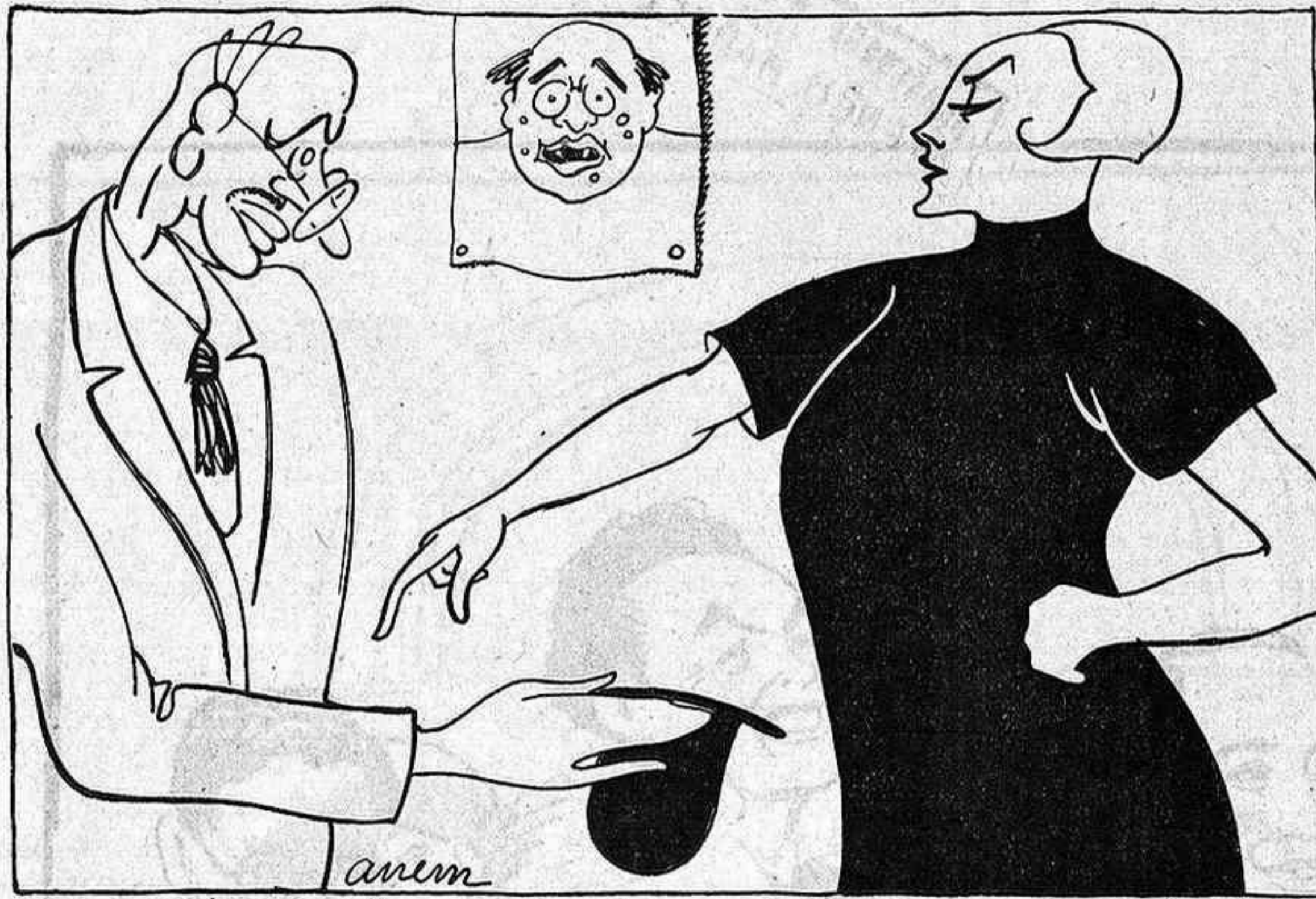
VIRAI

PAGINES DE LA NOSTRA HISTORIA

MONTESE LA BIBLIOTECA DE BARCELONA

—La República entregant-nos el que no ens hauríem entregat mai les dretes. Les Llibertats de Catalunya!

Bon consell

—Es que avui haig d'anar a casa dels Montoliu, que tenen dia de rebre...
—Avui on has d'anar és a rebre l'Azaña, altrament el que tindrà dia de rebre seràs tu...

L'ARRIBADA D'AZAÑA

Festes diguem-ne de sorpresa que l'esperen

Fora de programa, a desgrat si es vol de Macià, de tot Catalunya i fins i tot del mateix Azaña, els cavernícoles, aquesta legió d'éssers fins ara bescantats per tothom, els "chupa ciris", els sotanetes i, per fi, els "seclorums", pensen obsequiar el president de ministres amb un gran espetec de festes.

A nosaltres sempre ens han agradat les sorpreses, ens agraden d'ençà que compràvem aquelles a l'adroguer, en els feliços temps de la infantesa, i que ens costaven cinc cèntims. Es per això que, enllaminats per la confiança feta per un cavernícola amic nostre, hem volgut ésser els primers en rebre-la, i, ensem, volem ésser els primers en donar-la al públic. Ara ja ho sabem, i per tant, és lògic i natural que ho sapiga el lector.

El programa de festes cavernícoles no pot ésser més suggestiu. Heu-vos-el ací:

Primer dia, a les 5: Diana florejada, en la qual tocan la trompeta les "Hijas de María".

A les 5,50: Dances i cants al teatre Grec de l'Exposició, en les quals l'eminent Aurea de Sarrà, vestint la túnica confeccionada per l'entitat "Los niños griegos de Gracia", recitarà l'"Odisea", arranjada en vers lliure (Per a millor comoditat del públic, se-

ran lliurats en entrar sengles matalaços als assistents.)

A les 6: Les dames catequistes de "Sant Vicents de Taül" ofrenaran al senyor Azaña un diploma-homenatge, obra del senyor Pellicena, realitzada a llapiç mastegat, que diu així:

Pardamos las persacusiones de que somos víctimas, puesto ca el látigo que nos pega es al látigo del más ilustre patriota ca hay.—Pellicena y sus damas.

A les 7: "Radio Barcelona" radiarà "La reina ha relliscat", mentre tindrà lloc la col·locació de la primera pedra al monument d'Alfons Roure: *Aspaña agradasida a Afonsito Alcornoque, primer puntal dal traiato dasente.*

A les 8: Procesó cívica amb repics de campanes tramviàries i timbres de senyals. El penó de la cofradia el portarà Josep Santpere, i els cordons els aguantaran Gastón A. Màntua i Miquel Pons. Seguirà l'escolania del "Colón"; el nen Planes tocarà la campaneta. Aniran darrera les bacants del carrer Nou amb vestit de cerimonial i utensilis de l'ofici.

A les 9: La guàrdia cavernícola donarà una exhibició de boxa a càrrec dels avençats amateurs Casanoves Vachier, a deu vots i un sopar.

A les 11: Solemniàl col·locació de la primera ratlla morada a la Plaça de Catalunya pel senyor Vachier, el qual serà el primer en passar les morades.

A les 11,30: Col·locació de gàbies a la Rambla, les portes de les quals restaran obertes per si alguna vianant sent enyorança...

A les 12: Lamamie de Cleirac : Ur-raca donarà una conferència al Centre Tradicionalista "Sota i Rey", els tema de la qual serà: "Viaje de estudios a Villa Cisneros" i "Con Bata o sin Bata".

A les 13: Serà trobat solemniàlment el general ex-Barrera, en el moment d'anar a portar una corona al monument a Rius i Taulettes.

A les 14: Nova puja en les patates i altres queviures.

A les 14,50: Expropiació del Museu de Belles Arts per compte dels "sin trabajo" d'ofici.

A les 20,50: Solemniàl dimissió de l'Ajuntament en corporació, com si fos de veritat.

A les 22: Resopó dedicat en homenatge als intelligentíssims empresaris de Novetats, senyors Lluís Calvo i Canals. I petició col·lectiva de la subvenció de la Generalitat.

A les 22,75: Cartell de focs artificials a càrrec dels reconeguts i reputats poetes del barri.

I finalment: Proclamació de "Miss Cavernícolis".

A la guanyadora li seran lliurades sengles invitacions per a ficar-se al llit amb qualsevol membre del Jurat, mentre sigui solter, excepció feta del senyor Pichi Puente, que ultra no ésser membre del Jurat, és president del "Real Círculo Republicano Radical", del Poble Sec.

CA-RRAS-CLAS

Demà, dissabte,
compreu «La Campana de Gràcia»

Vuits i nous i cartes que no lliguen

QUINA ENVEJA DEU TENIR!

Alcalà Zamora, el president de la República espanyola, ha fet un viatge triomfal al Nord d'Espanya. Arreu on ha anat, l'acollida ha estat triomfal.

Alcalà Zamora, s'ha barrejat amb la multitud, i la gent, l'ha acompanyat amb els seus visques, i els seus aplaudiments...

Azaña vindrà a Barcelona, i serà tant ben rebut, com mai un ministre espanyol haurà pogut somniar... Fins vindran comissions de les entitats catalanes de França!

Quina enveja deu tenir l'ex-rei, ell que quan venia a visitar nos, passava a tota velocitat pels carrers de Barcelona, en mig d'una cadena de soldats i de policies...

Aquestes rebudes tant afectuoses i espontàniament entusiastes, faran obrir els ulls als últims monàrquics, si és que no són orbs o, millor dit, si és que no estan a Villa Cisneros.

UN BON MOT DE L'AZAÑA

Pocs dies després d'haver aplicat la magistral reforma de l'exèrcit, Azaña fou interrogat per un periodista madrileny, a fi d'obtenir del gran revolucionari unes paraules sobre la qüestió indicada.

—Digui'm, senyor Azaña—va interrogar el reporter—, creu vostè que els militars estaran d'acord en acceptar aquesta renovació?

—Oh, veu! Això no és pas a mi que ho ha de preguntar—respongué fredament llavors el ministre de la Guerra—, és a ells a qui ha de posar aquesta qüestió...

—Així vostè té confiança...

—Confiança?—interrompé Azaña—no, gens ni mica. Seguretat, sí, perquè jo he fet unes lleis i les lleis s'han de complir.

ROYO VILLANOVA

El Savi de Salamanca i el Burro de Saragossa han tingut amb l'aprovació de l'Estatut, un disgust de mort.

S'han convençut de què allò que deien, que tenien tot Espanya al seu darrera no ha estat res més que un efecte d'òptica...

Si, algú va al darrera seu, és per a clavar-los-hi un bon cop de peu allí on realment hi porten la cara.

UNA FI LLASTIMOSA

Entre els deportats a Villa Cisnero n'hi havia un que va negar-se a transportar la seva maleta.

—Yo no llevo bultos—va dir orgullosament l'aristòcrata desterrat.

Pobre home! I pensar que quant arribarà a lloc, no podrà fer altra cosa com ofici, que el portar les maletes dels desterrats que l'Azaña i en Casares Quiroga aniran enviant de mica en mica a Villa Cisneros...

ANEM

FITXES

EL TRANSMISERIA. Cada dimarts surt un autòmibus de La Torrassa. Va a Múrcia a cercar sensefeines per portar-los a Barcelona. El sensefeinisme barceloní no és tan arrossegat com el murcià. L'autòmibus fa ple i ja es diu que es posarà un altre autòmibus en competència.

Els pobles per on passa l'autòmibus l'han batejat. Li diuen: El Transmisèria". Xavier Gols ens assabentava l'altre dia dels comentaris que fa tot Tarragona al pas del carregament de carn humana miserable.

L'autòmibus gairebé va sempre buit cap a Múrcia. Els que retornen a la terra, desencisats del sensefeinisme barceloní, són pocs. Les terres enllà ens han importat la venedora de bitllets de rifa, abillada amb sedes i sabates de xarolina d'alt taló. De terres enllà ens han vingut mil matisos del no fer res parasitari. Per a les combinacions, Barcelona és ampla. Un amic ens contava un fet de la seva servent, que és de Mazarrón: "Señorito: haga el favor de escribir a

mi novio que venga. Està sin trabajo". Barcelona té molts parats i no en trobarà—li va respondre l'amic. La servent replicà de faisó descisiva: "Aquí en Barcelona, cuando menos, podrá protestar en alta voz de no tenerlo. En Mazarrón eso no da nada".

El transmisèria cada setmana bolca damunt de Barcelona una autobusada de gent que, ben assabentada que ací no hi ha feina, "vénen a protestar, en alta veu, de no tenir-ne". El que no poden fer a Mazarrón o on sigui.

La conlevancia ens portarà a extrems violents. Que els parats de Barcelona i de Catalunya protestin del no tenir feina està bé. Hi tenen un dret! S'ha de cercar resoldre el seu problema. Però que vinguin a protestar de no tenir feina, —i a no res més—, gent d'altres terres, aprofitadors xuclaires de totes les derivacions que això comporta, no està pas bé.

Ha arribat l'hora que el Transmisèria passi fronteres.

MATARRATES. Els troben cada matí. Tenen el nomenament oficial de "matarates".

Amb la seva galleda al bras, lluint unes llargues bates de fil clares, ornades amb una insígnia roja damunt del cor, van al treball amb una gran alegria optimista.

La seva feina, ben bé, no sabem quina és. Matar rates.

La imaginació us els representa endinsant-se en clavaguerons tenebrosos, entrant en subterranis d'ogres.

Però no deu ésser així. Si raoneu, la imaginació se us aquieta i us poseu a pensar que aquests homes que veieu passar, amarats de sol setembri, a l'ombra del crescut morenc que grana en els camps que voregen la carretera dels suburbis, no poden pas devallar cada dia a l'infern del subsol.

Aquells trossets de pa blanc estrigninats que us deixa veure el full de diari que tapa la galleda, deuen ésser àpat per rates blanques curiosament ensinistrades i que, tal vegada, diuen papà i mamà; unes rates jogaseres capaces d'eixir a prendre l'aliment de la mà mateixa dels matarrates amb credencial.

I qui sap si encara més: si aquests homes baixen com del cel a oferir aliment de suïcidi a les pobres rates neurastèniques del traüt ciutadà: autos feixugüissims de la Campsa, soroll d'aparells de ràdio abocant veu de Sagi Barba i harmonies de "Luisa Fernanda", trets d'atrancaments, ressons de claksons, grinyolar orgullós i triomfal dels tramvies de tarifes altes.

Preparatius electorals

—Volen dir que fem tan mala parella?...

Mirem els Matarrates amb una simpatia que és simpatia, malgrat no hagi pogut deixar de tenir l'eixutesa del meindro menjat en sec. La seva bata de fil clara i el pa blanc que donen—ben retalladet, ben tou, ben dissimulador—, per força han de procurar agonies d'estupefaent: una cosa reposadament històrica com la mort que dona la mariuana.

LES SUPERVIVENCIES. Fa deu anys, deu anys justos, que circulà una nova. Aquesta nova fou desmentida després: Gabriele D'Annunzio havia estat assassinat.

Malgrat irar-nos amb l'assassí, comentàvem la sort de D'Annunzio. Havia acabat d'una faisó d'annunziana.

No fou així. I no gosàrem dir malauradament per l'autor de "Il ferro". La seva vida, tan italianament teatral, amb un final de tragèdia restava portentosa. Consti, però, que els admiradors de D'Annunzio acabarem la seva vida amb aquesta mort.

Fem la precedent aclaració perquè un amic ens vingué a contar que el gran poeta italià feia i desfeia en el seu palau de no sabem on, i que projectava un llibre místic, i no recordem què més. Tot pur reclamisme de casa editora i de votet vella.

Deixem escrit que, per nosaltres, Gabriele D'Annunzio morí el 22 de setembre de 1922. Avui en commemorem el dècim aniversari. I consti també que, per arrodonir més la seva mort, nosaltres, ex-d'annunzians, hem començat a fer córrer la llegenda que l'assassí de D'Annunzio rebé de mans del poeta, i

en pagament de l'assassinat, una bossa de porpra plena de joiells, amb moltes margarides, molts crisoberils, moltes ametistes i molt or florentí.

Les supervivencies baladreres i burgeses són un setè acte insuportable.

Ramon VINYES

TELÓ ENLAIRE

Emili Vendrell celebrà dilluns el seu benefici i comiat de la companyia del teatre Novetats.

Una vegada més ha pogut veure Vendrell les moltes simpaties que té a Barcelona.

ROMEA

Inauguració probable el dia 7 d'octubre. Una comèdia en vers de Josep Maria de Sagarra.

No volem fer cap comentari en pro ni en contra. La veurem i en parlarem.

ESPANYOL I ROMEA TEATRES DE TEATRE CATALA

Les inauguracions d'aquests dos teatres, que faran teatre català, no diuen pas rectificacions, diuen continuació.

A l'empresa de l'Espanyol, bé: no li manquen subvencions.

A l'empresa de Romea... Ja tornaran a trobar mitjans. En aquella casa, la comèdia es fa dintre i es fa fora.

Qui diu comèdia diu conrear la botiga. Es el mateix.

ELS DEL GOYA, NO HAN VOLGUT TEATRE CATALA

Era un fet el voler portar Teatre Català al Goya.

Elements directius del Centre hi han posat els obstacles que han pogut. Ultra allò que en el Teatre Goya s'hi ha de representar en castellà una vegada més del que s'hi representi en cap altra llengua—i això va per la catalana—, certs directius feren pressions perquè el Teatre de Catalunya no trobés hostatge en el casal aragonès, bastit a Barcelona.

La seva actitud és ben poc edificant, i caldrà que els catalans la recordem. Encara es segueix la recta que ve de Maria Focèia.

Quan una lluita política, evidentment partidarista i monarquitzant, semblava haver-se apaivagat, surten els del Goya i segueixen sostenint-la, i la sostenen dintre mateix de la capital catalana. El dia de l'Estatut, els balcons del Centre Aragonès no s'engalanaren. A un hostatjament del Teatre de la terra, que els hono-

rava la casa, hi contesten amb un menyspreu insultant i amb uns treballs inequívocs de sabotatge.

Sabem d'una casa de Barcelona que, amb motiu dels exabruptes polítics dels monàrquics aragonesos contra l'Estatut, i per una campanya oberta de refús de les mercaderies catalanes, volgué acomiadar una quarentena d'obrers d'Aragó que treballen en dit establiment. No ho feren, i nosaltres lloarem el determini i el bon seny català de la casa. Uns obrers que treballen a Barcelona no han de pagar les politiqueries de determinats senyors que fan servir el nom d'Aragó de baldufa. Nosaltres volem creure, i creiem, que Aragó no és enemic de Catalunya. Barcelona ha tractat sempre els aragonesos com a bons germans. Per això ens revoltà fins a l'exasperació els flemenis d'uns determinats senyors que, a casa nostra mateix, ens planten cara i utilitzen el nom d'una regió que ens és ben propera per a seguir una política que porta ja etiqueta de desqualificació. Consti, però, que cal que contestem atac per atac i que fem veure als del Goya que no han obrat pas bé intrigant per a espolsar-se el Teatre Català del damunt.

Ho recordarem sempre i els hi retraurem més d'una vegada. També farem que ho recordi la nostra gent. Hi ha malvolences gratuïtes que cal que es paguin.

TEATRE CATALA AL BARCELONA

Enric Borràs i Margarida Xirgu.

Nosaltres hem pregonat l'admiració que sentim per Margarida Xirgu. Margarida Xirgu treballa, estudia, fa un art del seu art. Ens hem dolgut que s'hagués donat en cos i ànima a l'escena castellana, recordant-se ben poc dels autors de Teatre Català. Es ben lògic que sigui així i el nostre plany no ha d'estranyar a la gran actriu. Hi pot entrar l'egoisme tant com la raó. Si s'hagués recordat un xic més del nostre teatre present, aquestes representacions extraordinàries de teatre pretèrit no ens semblarien tan extraordinàries ni tan de passada.

Enric Borràs, el gloriós actor, té ja un repertori fet. Es l'eminent actor de "Terra baixa", d'"Els vells", d'"Eslavitud", d'"El alcalde de Zalamea", d'"El abuelo", d'"El cardenal" d'"El registro de la policia", d'"El místic", de "Maria Rosa", de "Los semidiosos", de "María Antonieta, reina de Francia".

Naturalment que cada actuació seva ens dona una alegria, car podem reveure el que tantes vegades havem vist amb fruïció. Però ens resta també la recança que la persistència d'un repertori ja molt

Consulta

—Mira, Vachier, a aquesta malalta no la portes gaire bé. Cada dia li és més difícil la circulació.

CLINICA GALLEGO

Carrer Nou de la Rambla, 18 - Telèfon 24055

Vies urinàries Consulta de 10 a 1 i de 4 a 9
Festius: de 10 a 1

**Pell - Sífilis - Pròstata - Matriu
Electroteràpia - Impotència**

TEATRE COMIC

PALAU DE LA REVISTA

ESPECTACLES AL DEL RIO

Avui, divendres, nit, i totes les nits: L'èxit de la temporada,

AL REVUE 1932

prenent part AL DEL RIO i Pepita Ramos GOYITA, i altres atraccions.

Mobles i Matalassos

A TERMINIS i SENSE FIADOR

Carrer Santa Anna, 18 - Barcelona

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384

Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques

Cabaret d'1 a 4 matinada

ORQUESTRA REMEN WARTY i P. GALLO

FRONTÓ NOVETATS

Tots els dies grandiosos partits, tarda i nit

ELS MILLORS PELOTARIS

Si voleu passar una bona estona, aneu al Frontó Novetats

DETALLS PER PROGRAMES

BA-TA-CLAN Marquès del Duero, 85 - Tel. 31374
Tarda a les 3,30 :: Nit a les 9,30

Avui i dies seients: FORMIDABLES DEBUTS

**Lolita Rigal - Carme Numanini - Mary de Lis
Remi Elso - T. Aguirre - Solo Sister - Dixon Blanch**

BERTA ADRIANI □ NIEVES CAMPOS

Tots els dies un alegre vodevil - Dancing d'1 a 4 matinada

Escopetes - Bicycletes - Ràdio

VENDES A PLAÇOS I AL COMPTAT
(Es desitgen agents)

F. BARÓ

Goya, 11; Tel. 73497. — BARCELONA

Sucursal a Esparraguera: St. Antoni, n.º 20

Sol·liciteu preus d'anuncis a
L'Esquella de la Torratxa
el setmanari més popular

Dirigiu-vos a

DOMÈNEC DIUMENGE
Argenteria, 6, 2.ª, 2.ª :: BARCELONA

FEROTYL

Especific de l'

ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)

(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt eficaç per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulanti de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Produceix pitjor riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfors, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.

**PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUÏBLE PER A RECOBRAR
LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS**

Preu: 21'75 ptes.

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 18631

VIES URINÀRIES

Curació especial garantitzada i ràpida de la blenorràgia i les seves complicacions - Avariosis, Pell, Morenes, Diatèrmi

CLINICA FONTOVA

Carrer Nou de la Rambla, 4 (abans Conde del Asalto)
D'11 a 1 i de 5 a 7 Econòmica, de 7 a 9

**Caruso, Flefa, Tito
Schipa, Pau Casals,
Sagi-Barba, etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en discos

**La voz
de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

El Sant Jordi que més ens convenia